

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASININ RƏYASƏT HEYƏTİ
Q Ə R A R

Bakı ş.

03 iyul 2013-cü il

№18/2

Akademik Azad Mirzəcanzadənin
85 illik xatirə yubileyi haqqında

2013-cü il sentyabr ayının 29-da görkəmli alim, akademik Azad Xəlil oğlu Mirzəcanzadənin anadan olmasının 85 ili tamam olur.

Akademik Azad Mirzəcanzadə 1949-cu ildə Məşədi Əzizbəyov adına Azərbaycan Sənaye İnstitutunu bitirmişdir. 1951-ci ildə texnika elmləri üzrə namizədlik, 1957-ci ildə texnika elmləri üzrə doktorluq dissertasiyalarını müdafiə etmişdir.

1944-cü ildən 1951-ci ilədək məktəb müəllimi, 1952-1960-cı illərdə Azərbaycan Dövlət Universitetində Nəzəri mexanika və Geofizika kafedralarında, 1959-cu ildən Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasında işləmiş, Nəzəri Mexanika, Neft yataqlarının işlənməsi və istismarı kafedralarına rəhbərlik etmişdir. 1988-ci ildən Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunda hidrodinamika və neftmədən mexanikası problemlərinin həlli üçün maye və qaz mexanikası elmi istiqamətinin əsasını qoymuşdur.

1962-ci ildə Azərbaycan Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, 1968-ci ildə isə həqiqi üzvü seçilmişdir.

İlk dəfə olaraq bir çox neftlərdə özlü-elastiklik xüsusiyyətlərinin olmasını göstərən akademik Azad Mirzəcanzadə bir sıra belə neftlərin çıxarılmasının nəzəri və praktiki əsaslarını yaratmış, özlü plastik mayələrin süzülməsinin fenomenoloji nəzəriyyəsini işləyib hazırlamış və belə neftlərin çıxarılması və nəqli ilə əlaqədar bir çox məsələləri həll etmişdir. Bu istiqamətlərdə görülən işlərin nəticələri respublikamızda, xarici ölkələrin elmi mərkəzlərində və elmi tədqiqat institutlarında anomal neft yataqlarının işlənməsində və bir çox layihələrin hazırlanmasında hal-hazırda istifadə olunur. O, ilk dəfə olaraq çətin şəraitdə quyuların keçirilməsində hidrodinamik əsasları işləyib hazırlamış, bu işlərin nəticəsində quyuların qazılmasında mürəkkəbləşmələrin qabaqcadan xəbər verilməsi kimi praktiki lazımı

təkliflər yaranmışdır. O, qeyri-Nyuton neftlərinin filtrasiyasını təsvir edən ümumiləşmiş Darsi qanununu təklif etmişdir ki, bu da həm nəzəriyyədə, həm də neft yataqlarının layihələndirilməsi və istismarında çox geniş tətbiq olunmuşdur.

Akademik A.Mirzəcanzadə qazkondensat yataqlarının problemlərini tədqiq edən ilk alimlərdəndir. O, qazkondensat quyularının məhsuldarlıq əmsalının zaman keçdikcə artırılma bilməsi haqqında, qaz və qazkondensat yataqlarının işlənilməsində qradiyent təzyiqinin sərhədinin mövcudluğu haqqında fundamental elmi nəticələrin müəllifidir. Bu nəticələr hal-hazırda qaz və qazkondensat yataqlarının ehtiyatlarının hesablanması, layihələndirilməsi və işlənilməsində çox geniş tətbiq olunur.

Akademik Azad Mirzəcanzadənin rəhbərliyi altında Azərbaycan, Rusiya, Özbəkistan, Türkmənistan, Ukrayna, Əfqanıstan, Misir, Bolqarıstan, Almaniya, Əlcəzair, Suriya, Vyetnam və digər ölkələr üçün 250-dən çox elmlər namizədi, 100-dən çox elmlər doktoru hazırlanmışdır. O, uzun illər Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti yanında Dövlət Elm və Texnika Komitəsinə və Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasına rəhbərlik etmişdir.

Akademik Azad Mirzəcanzadə neftqazçıxarmada texnoloji proseslərin mexanikasında silsilə işlərinə görə 1980-ci ildə və “Neft layının fizikası” əsərinə görə 1986-cı ildə 2 dəfə elm və texnika sahəsində Azərbaycan Dövlət Mükafatı laureatı olmuşdur. O, üç dəfə akademik İ.M.Qubkin adına mükafatın laureatıdır. Akademik Azad Mirzəcanzadə fəal və məhsuldar elmi-pedaqoji fəaliyyətinə görə “Şərəf nişanı”, iki dəfə “Qırmızı Əmək Bayrağı” və “Oktyabr İnqilabı” ordeni, Azərbaycan Respublikasının ən yüksək mükafatı olan “İstiqlal” ordeni ilə təltif olunmuşdur. O, fəxri neftçi və fəxri qaz sənayesi işçisidir. Vyetnam Respublikasının “Vyetnamın Qəhrmanı” qızıl ulduzu ilə təltif olunmuşdur.

O, Ukrayna Neftqaz Akademiyasının, Rusiya Təbiət Elmləri Akademiyasının və Başqırdıstan Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü seçilmişdir.

Başqırdıstan Elmlər Akademiyasının prezidenti R.Baxtizinin Azərbaycana səfəri zamanı 01 may 2013-cü il tarixində Azərbaycan MEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadə ilə görüşdə görkəmli alim, akademik Azad Mirzəcanzadənin 85 illik yubileyinin birgə qeyd olunması qərara alınmışdır.

Akademik Azad Xəlil oğlu Mirzəcanzadənin respublikada elmin inkişafındakı xidmətlərini, yüksəkixtisaslı kadrlar hazırlanması sahəsindəki çoxşaxəli fəaliyyətini və Fizika-Riyaziyyat və Texnika Elmləri Bölməsinin vəsatətini nəzərə alaraq, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti QƏRARA ALIR:

1. 2013-cü ilin noyabr ayında AMEA Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunda akademik Azad Mirzəcanzadənin 85 illiyinə həsr olunmuş “Neftqaz sahəsində qeyri-Nyuton sistemlər” mövzusunda Beynəlxalq elmi konfrans keçirilsin.

2. Keçiriləcək konfransda akademik Azad Mirzəcanzadənin fəaliyyətini əks etdirən sərgi təşkil edilsin.

3. Dövri mətbuatda akademik Azad Mirzəcanzadənin elmi və təşkilati fəaliyyətinə həsr olunmuş məqalələr dərc edilsin.

4. AMEA Rəyasət Heyəti Mərkəzi aparatının Maliyyə-iqtisad şöbəsinə (iqtisadiyyat üzrə elmlər doktoru Z.Nəcəfov) tapşırılsın ki, konfransın keçirilməsi üçün zəruri maliyyə vəsaitinin ayrılması təmin edilsin.

5. Qərarın icrasına nəzarət AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik Akif Hacıyevə həvalə edilsin.

Azərbaycan MEA-nın prezidenti

akademik Akif Əlizadə

Azərbaycan MEA-nın akademik-katibi
vəzifəsini icra edən

AMEA-nın müxbir üzvü
Rasim Əliquliyev

